

בחינה חושן משפט א' ה' כסלו תש"פ (3.12.19)

שאלה 1

ביחס למה נאמן שליח בית דין וביחס למה לא נאמן, מה הטעם בחילוק הדין?

שאלה 2

עד לאיזה שלב בדין מותר לדיין להסתלק מלדון מהנימוק שחושש שצד המפסיד בדין ירדוף אותו, ומדוע אין הדיין מוזהר במקרה זה על לאו של "לא תגורו מפני איש"?

שאלה 3

שניים שקיבלו פשרנים בקניין וקנס (לשון השו"ע), באיזה אופן יכול הבעל דין לומר אשלם קנס ולא אקיים את הפשרה, ובאיזה אופן אינו יכול לומר כן?

שאלה 4

עשו בעלי הדין פשרה בלא קניין ונתנו משכון ביד הפשרנים, מה הדין?

שאלה 5

באיזה מקרה פוסק השו"ע שבפשרה אין הולכים אחר הרוב, ובאיזה מקרה פוסק השו"ע שבפשרה הולכים אחר הרוב?

שאלה 6

מה הנידון בפתחי תשובה, לגבי יורשים שתבעו מן היורשים בשטר בבית דין, הנתבעים שלמו להם, ואח"כ באו עדים שהשטר פרוע מאביהם?

שאלה 7

השו"ע בסימן כו סעיף ב מתיר לדון בפני עכו"ם כנגד בעל דין אלם שלא רצה לבוא לדון בדיני ישראל, לאחר קבלת רשות בית דין. מהו התנאי שמציב שם הרמ"א כדי שיוכלו בית דין להרשות לתובע לתבוע בפני עכו"ם, ומהו התנאי המובא בנתיבות (חידושים) כדי שבית הדין ירשו לו כנ"ל?

שאלה 8

מהי דעת הסמ"ע באשר לשטר התחייבות שכתוב בו שמחייב נפשו לדון לפני עכו"ם ועשה קנין, האם מותר לדון בפניהם? פרט ונמק.

שאלה 9

ביחס לאדם חשוב, שבדיני עכו"ם מוציאים ממון על פיו אף שהוא עד אחד, ציין מהי שיטת הרא"ש; האם מותר לו להעיד בפני עכו"ם אף שהוא רק עד אחד שבדין תורה לא מוציא ממון? ציין אף הנימוק שבדבריו.

שאלה 10

עד שכבר העיד בבית דין, האם לאחר מכן יכול להוסיף בעדותו תנאי? ציין את שיטות הראשונים בזאת, וכיצד הכריע הש"ך באשר לכך.

שאלה 11

עדים שהכחישו זה את זה בדיני ממונות בדרישה וחקירה, האם עדותן קיימת? ומה חידוש בנתיבות המשפט (חידושים) באשר לכך?

שאלה 12

מה דין עדות "חצי דבר" בעדות חזקה (שכל שני עדים העידו על שנה אחרת)? נמק.

שאלה 13

מה האופן שבו לכו"ע ראשון בשלישי מעיד, ומה הטעם?

שאלה 14

האם בפסול ממון ובפסול מחמת עבירה בעינן תחילתו וסופו בכשרות? לפרט.

שאלה 15

טלטל מוקצה בשבת, האם הוא פסול לעדות? לבאר.

שאלה 16

מה הדין אם שחט ובדק בהמות של אחרים והכשיר את הטריפה במזיד, האם נפסל לעדות? לפרט.

שאלה 17

גזל מקטן מציאה שמצא או מתנה שקבל מאחר, האם הגזלן פסול מהתורה או מדרבנן? יש לנמק.

שאלה 18

החמסנים שלוקחים מטלטלים שלא ברצון הבעלים ונותנים להם את דמיהם, האם פסולים מהתורה או מדרבנן, והאם עוברים בלאו דלא תחמוד?

בהצלחה!